

V L A A M S   P A R L E M E N T

Zitting 1999-2000

6 juli 2000

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR ONDERWIJS, VORMING EN WETENSCHAPSBELEID

Vraag om uitleg van de heer Chris Vandenbroeke tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de verschillen in beloning tussen het Vlaamse en het Franstalige onderwijzend personeel

Vraag om uitleg van de heer Chris Vandenbroeke tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de verschillende klemtonen in het Vlaams onderwijsbeleid ten opzichte van het OESO-gemiddelde

Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid

Donderdag 6 juli 2000

VOORZITTER : De heer Gilbert Vanleenhove

– *De vraag om uitleg wordt gehouden om 10.19 uur.*

Vraag om uitleg van de heer Chris Vandenbroeke tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de verschillen in beloning tussen het Vlaamse en het Franstalige onderwijzend personeel

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Vandenbroeke tot mevrouw Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de verschillen in beloning tussen het Vlaamse en het Franstalige onderwijzend personeel.

De heer Vandenbroeke heeft het woord.

De heer Chris Vandenbroeke : Het was me een waar genoegen om bij het afsluiten van het parlementair jaar en van de examenperiode, nota te nemen van het roemruchte OESO-rapport 'Education at a glance'. Deze schitterende publicatie, die ik iedereen kan aanbevelen, is overvloedig doorspekt met cijfergegevens en vergelijkingen per land. Ik vind het persoonlijk heuglijk dat de onderwijsindicatoren in toenemende mate worden uitgesplitst voor het Nederlandstalig en het Franstalig onderwijs.

Een van deze onderwijsindicatoren heeft mijn bijzondere aandacht getrokken, namelijk de enorme loonverschillen tussen het Nederlandstalig en het Franstalig onderwijs. Dit onderwerp heeft trouwens al de pers gehaald. Aangezien men hier eindeloos over kan doorgaan, zal ik u de technische details besparen en zal ik proberen om de essentie van de zaak samen te vatten.

Het rapport hanteert drie ijkmomenten om een carrière in het onderwijs te onderzoeken, namelijk

het begin van de carrière, de situatie na 15 jaar dienst en het einde van de carrière. Doorheen heel de carrière kan men in het basisonderwijs een gemiddeld loonverschil van 100.000 frank vaststellen. Voor de licentiaten in het hoger middelbaar onderwijs bedraagt dit loonverschil afgerond 200.000 frank.

Indien men deze comparatieve analyse doorzet, blijkt dat de betaalstaat van onze zuiderburen ongeveer overeenstemt met het OESO-gemiddelde. Onze zuiderburen zijn met andere woorden zeker niet inhalig. Integendeel, ze positioneren zich in de buurt van het OESO-gemiddelde. De zwaar ondermaatse verloning van de leerkrachten in het Nederlandstalig onderwijs valt echter wel op.

We hebben steeds met recht en reden gesteld dat werken in het onderwijs gedeeltelijk een roeping is. Hier is immers heel wat idealisme voor nodig. Indien men kwaliteit wil aantrekken, moet men echter ook een eerlijke verloning in het vooruitzicht stellen. De contrasten zijn momenteel enorm.

Mevrouw de minister, ik zou naar aanleiding van dit OESO-rapport een concrete vraag willen stellen. U hebt zelf uiteraard al lang nota genomen van deze schitterende publicatie. U hebt gezegd dat we – al dan niet via werkgroepen – in het najaar in eerste instantie het werkcomfort als uitgangspunt zullen hanteren. Ik ga er echter van uit dat we in het najaar sowieso een breder uitgesmeerde discussie zullen krijgen. Ik ga er tevens van uit dat het prijskaartje van de verloning der leerkrachten hierbij aan bod zal komen. Ik vraag me dan ook af in welke mate u de verloning in het najaar bij uw beleid wil betrekken.

De voorzitter : De heer Van Baelen heeft het woord.

De heer Gilbert Van Baelen : Ik vind de uiteenzetting van de heer Vandenbroeke zeer leuk. Ik heb

Van Baelen

echter een concrete vraag voor hem. Hij verwijst nu reeds naar het debat dat we eind augustus en begin september zullen voeren over het personeelsbeleid voor het onderwijzend personeel en het ander in het onderwijs tewerkgesteld personeel.

Ik herinner me dat de VU&ID-fractie tijdens een persconferentie over een verhoging van de onderwijsmiddelen met 30 tot 40 miljard frank heeft gesproken. Die cijfers kwamen ook in de bijbehorende nota terug. Ik vraag me dan ook af in welke mate de heer Vandenbroeke zich namens zijn fractie kan engageren dat de middelen voor het onderwijs bij de komende begrotingsbesprekingen binnen de Vlaamse regering substantieel zullen worden verhoogd.

De meerderheid heeft vorig jaar een resolutie goedgekeurd waarin werd gezegd dat het mogelijk moet zijn om die middelen minstens aan het bruto binnenlands product te koppelen. Hoeveel geld dat precies betekent, valt moeilijk te zeggen. Het gaat alleszins om meer dan 3 percent. Met die middelen kan men iets verwezenlijken. Een toepassing van dit percentage op de begroting van onderwijs en een lineaire loonsverhoging met een paar percent kosten echter al ettelijke miljarden. De minister heeft dit trouwens al enkele keren vermeld.

Het is leuk om de vraag in een ruim kader te stellen. Het is ook leuk om de vergelijking binnen de OESO te maken. Ik wil er echter op wijzen dat hier een aantal duidelijke politieke consequenties en signalen aan verbonden zijn. Ik zou de vraag dan ook even willen terugkaatsen.

De voorzitter : De heer Vandenbroeke heeft het woord.

De heer Chris Vandenbroeke : Als de minister van Onderwijs deel zou uitmaken van mijn fractie of als ik op die ministerstoel zou zitten, zou mijn fractie het beleid qua visie en prijskaartje zo uittekenen dat een topprioriteit als het onderwijs de passende verloning kon krijgen.

De VU&ID-fractie heeft enkele weken geleden een perscommuniqué uitgegeven dat enkel van de macrometers uitging. Deze macrometers leren ons dat de orde van grootte van de achterstand 5,2 percent van het bruto binnenlands product bedraagt. Om een gemiddelde te realiseren, zou deze verhouding ongeveer 6 percent moeten bedragen. Het

prijskaartje van deze verwezenlijking zou afgerond 30 tot 40 miljard frank bedragen.

Zonder in technische details te vervallen, wil ik hier wel aan toevoegen dat we onmiddellijk hebben gezegd dat slechts één vierde van deze aanpassing zich op het vlak van de verloning situeert. We hebben deze stelling toen ook geconcretiseerd tot een maandelijks loonsverhoging van iets meer dan 5.000 frank. Het gaat hier om een achterstand die Vlaanderen sowieso heeft.

We moeten dit geld uiteraard ergens halen. De regering moet collegiaal een beleid uittekenen. Mijn fractie zou er echter alles aan doen om het schijngevecht van de belastingvermindering even opzij te zetten. De belastingen moeten verlagen. We moeten echter ook prioriteiten leggen. Het budget van onderwijs moet fors stijgen.

Ik wil me even terug tot de minister richten. Ik vraag me af waarom de verloning in Vlaanderen vergeleken met de zuiderburen en het OESO-gemiddelde, zo ondermaats is.

De voorzitter : De heer Van Nieuwenhuysen heeft het woord.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen : De heer Vandenbroeke zegt in zijn vraag om uitleg terecht dat het Franstalig onderwijs sinds de communautarisering eigenlijk onze zaak niet meer is. De financiering, die op betwistbare criteria met betwistbare resultaten is gebaseerd, komt echter ten laste van de Vlaamse belastingbetaler. Het is onze verantwoordelijkheid om hierover te spreken.

Het gaat hier niet louter om inhaligheid. Het gaat hier om billijkheid. We moeten bovendien rekening houden met het feit dat het aantal leerlingen per onderwijskracht in het Franstalig onderwijs veel lager ligt dan in Vlaanderen. In het licht van deze discussie meen ik dan ook dat het destijds verkeerd was van de minister van Onderwijs om samen met de Franse Gemeenschap voor een herziening van de onderwijsfinanciering te pleiten.

Ik wil aan de vraag van de heer Vandenbroeke een vraag toevoegen over de loonverschillen tussen de leerkrachten van het Franstalig en Nederlandstalig onderwijs. Hoe zit het met de onderwijskrachten in het Franstalig faciliteitenonderwijs ? Krijgen die leerkrachten hetzelfde loon als Vlaamse leerkrachten elders in Vlaanderen, of als leerkrachten van de Franse Gemeenschap ?

De voorzitter : De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer : Als de heer Vandenbroeke een vraag stelt, is hij meestal goed gedocumenteerd. Hij geeft geregeld zeer originele uiteenzettingen. Ik zou zelfs durven zeggen dat hij op vinkenslag zit.

De heer Vandenbroeke steunt met zijn uiteenzetting de mening die verschillende leden van de CVP tijdens de bespreking van de begroting 2000 en van de beleidsnota's hebben verwoord. Ik ben hier uiteraard bijzonder gelukkig mee.

Ik ben het eens met redenering van de heer Vandenbroeke dat de verloning niet het enige middel is om de waardering voor het werk van leerkracht uit te drukken. Het is echter wel een belangrijk aspect. De cijfers die hij aanhaalt in verband met het OESO-rapport, zijn zeker en vast relevant. Ik zou de minister dan ook willen vragen of we in het ontwerp van de begroting 2001 reeds bepaalde sporen zullen zien van een stappenplan om een loonsverhoging voor het Vlaams onderwijzend personeel te realiseren. Ik hoop tevens dat de VU&ID-fractie ons bij de begrotingsbespreking 2001 zal steunen wanneer wij zullen vragen om aan een stapsgewijze loonsverhoging voor het Vlaams onderwijzend personeel te werken.

De voorzitter : De heer Van Nieuwkerke heeft het woord.

De heer André Van Nieuwkerke : Ik heb veel sympathie voor de heer Vandenbroeke en voor het idee van een hogere verloning van de leerkrachten in het algemeen. Mijns inziens moet elke goedbedoelende partij voor meer middelen voor het onderwijs ijveren. Dit kan niet louter binnen de bestaande klijtlijnen en beperkingen. In de onmiddellijke toekomst, als de herziening van de financieringswet op de agenda staat, moet elke partij een gezond standpunt innemen ten aanzien van de gemeenschappen en het onderwijs.

Het gaat hier niet louter om de verloning. Het heeft echter weinig zin om nu de discussie te openen over de verschillende punten die we met betrekking tot de herwaardering van leerkrachten hebben opgesomd. Het gaat echter ook om reële behoeften.

Naar aanleiding van mijn vraag over basiseducatie, wil ik de minister een aanvullende vraag stellen. Ook op dit vlak is er nood aan een extra input. De minister heeft op een bepaald ogenblik gezegd dat

ze een berekening had gemaakt van de huidige behoeften in het onderwijs. Die behoeften moeten worden afgewogen. De OESO-rapporten zijn interessant, maar we moeten keuzes maken in de huidige budgettaire context.

De voorzitter : Minister Vanderpoorten heeft het woord.

Minister Marleen Vanderpoorten : Mijnheer de voorzitter, collega's, de OESO-cijfers geven natuurlijk een genuanceerd beeld. De verschillende tabellen die in de rapporten zijn opgenomen, moeten uiteraard in combinatie met elkaar worden bekeken.

De weddes van de Vlaamse onderwijzers en regenten lagen in 1998 onder het OESO-gemiddelde. Het salaris van de Vlaamse licentiaten lag boven dat gemiddelde. De salarissen in de Franse Gemeenschap waren voor dat jaar hoger dan die in Vlaanderen, wat uiteraard de reden voor uw vraag is.

Uit de OESO-gegevens blijkt echter ook dat er een correlatie bestaat tussen salaris en onderwijstijd. Daarom zei ik reeds dat de tabellen niet los van elkaar kunnen worden bekeken. Het aantal klokuren onderwijstijd in 1998 lag hoger in de Franse Gemeenschap dan in de Vlaamse. Er zijn een aantal factoren van taakbelasting die, zeker op korte termijn, moeilijk in cijfers zijn uit te drukken, maar bij het bekijken van de weddes in combinatie met de onderwijstijd blijkt dat er op dit ogenblik zeer weinig verschil is tussen de Vlaamse en de Franse Gemeenschap. Dat geldt echter niet voor de licentiaten. Bij deze groep is er nog steeds verschil tussen de Vlaamse en Franse Gemeenschap. In de Franse Gemeenschap presteert men in het basisonderwijs meer klokuren. Dat compenseert dus wiskundig bekeken het verschil in loon, zodat de situatie in beide gemeenschappen zeer vergelijkbaar is.

Sinds de communautarisering volgt elke gemeenschap haar eigen onderwijsbeleid. Dat geldt dus ook voor het salaris. In Vlaanderen kunnen en moeten er andere accenten worden gelegd dan in Wallonië. Er wordt bij ons een enorme inspanning geleverd in verband met de tewerkstelling. Dat zal ook in de toekomst zo blijven. We denken daarbij onder meer aan het verbeteren van het comfort van de leraar, aan aandacht voor scholen met bijzondere noden en aan de oprichting van de vervangingspool.

Inzake de weddes is er de reeds gerealiseerde gelijkshakeling van de wedde van de kleuterleidsters

Vanderpoorten

met die van de onderwijzers. De gelijkschakeling van de wedde van de onderwijzers met die van de regenten is nog aan de gang. Die procedure begon in 1999, en zal lopen tot 2004. Voor het overige verwijs ik uiteraard naar de initiatieven die zijn genomen in verband met CAO V, en naar de in de herfst te nemen initiatieven in verband met CAO VI en later ook CAO VII.

In de faciliteitengemeenten is het uiteraard zo dat de mensen die door de Vlaamse Gemeenschap worden betaald, dezelfde weddeschaal hebben als de andere leerkrachten in de Vlaamse Gemeenschap. De heer Van Nieuwkerke heeft verwezen naar basiseducatie, maar ik heb zijn vraag niet goed begrepen. Ik dacht dat hij verwees naar een antwoord dat ik in het verleden reeds heb gegeven, namelijk dat er een achterstand is van uren Nederlands als tweede taal.

De heer André Van Nieuwkerke : Ik heb gezegd dat we de reële behoeften in verband met basiseducatie eens hebben bekeken.

Minister Marleen Vanderpoorten : Dan had ik het dus goed begrepen.

Als dit onmiddellijk moet worden gerealiseerd, zou dat inderdaad 330 miljoen frank kosten. Dat element is bij de discussie over de inburgering ook aan bod gekomen. Nederlands is daar immers een belangrijke pijler. Er zullen vanaf volgend jaar dus bijkomende inspanningen nodig zijn omdat men nu start met het uitwerken van de onthaalbureaus. Als die echt functioneren en doorverwijzen naar 'Nederlands tweede taal', moet het aanbod uiteraard voldoende zijn.

De voorzitter : De heer Vandembroeke heeft het woord.

De heer Chris Vandembroeke : Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik denk dat uw antwoord de aanleiding kan zijn voor een serene maar heel diepgaande gedachtewisseling in deze commissie.

Mevrouw de minister, dit is inderdaad bij uitstek een gemeenschapsmaterie. Wij bepalen hoe we functioneren in het onderwijs. Het lescomfort vormt een wezenlijk onderdeel van de opdracht, maar het loon ook. Als blijkt dat de verschillen echt groot zijn, moeten we dat toch ernstig nemen.

Ik volg uiteraard de redenering van de minister. Zij is trouwens bezig met de gelijkschakeling van de weddes, net als haar voorgangers. Deze belangrijke interne correctie laat echter wel nog een verschil bestaan met de cijfers van onder meer de zuiderburen. De autonomie is zeer belangrijk. Maar wat doen we er mee ? Ik denk en zeg in alle eerlijkheid dat die lagere lonen bij ons niet langer houdbaar zijn.

Uiteraard kunnen we de OESO-tabellen niet los van elkaar bekijken. Ik heb dat ook niet gedaan. De nominale lonen zijn uitgedrukt in een constante munt, namelijk de dollar. Zo kan men echt vergelijken. We moeten misschien ook wat rekening houden met eventuele verschillen in koopkracht, maar die zorgen enkel voor nuances. We moeten bereid zijn de verschillen in de diepte te corrigeren in functie van de opdracht.

De minister heeft voor een deel gelijk, maar ergens bruskeert ze toch wat in haar antwoord. Ik beperk me nu even tot de zuiderburen. De opdracht in het basisonderwijs is bij hen 9 à 10 percent groter dan bij ons. Het loonvoordeel voor de zuiderburen die in het basisonderwijs staan, is eveneens 9 à 10 percent. Naar uurloon omgerekend komt dit inderdaad op hetzelfde neer als bij ons. Er is echter meer. Wat ik hier aan toevoeg, kan men niet uit het OESO-rapport afleiden, maar ik denk dat de Franstaligen ook de toezichtsuren tot hun onderwijsopdracht rekenen. Bij ons wordt uitsluitend rekening gehouden met lesopdrachten. Er wordt bij mijn weten overal onderwezen van maandag tot vrijdag. Het kan dus niet dat men in de Franse Gemeenschap 10 percent meer les geeft.

Ik ga verder, maar zal proberen niet te technisch te worden. Het aantal gepresteerde uren voor het lager en hoger middelbaar in de Franse Gemeenschap ligt 4 percent hoger, maar het weddevoordeel is 10 percent. Het verschil blijft hier dus wezenlijk bestaan. Op een carrière van 40 jaar gaat het om een verschil van 3 tot 5 miljoen frank. Ik voeg daar aan toe dat de wedde uiteraard invloed heeft op het pensioen dat federaal wordt betaald. Wij betalen de lonen, maar de pensioenen zijn federaal. Laten we aannemen dat de levensverwachting in Wallonië en Vlaanderen ongeveer dezelfde is : voor de man 76 jaar en voor de vrouw 81 jaar. Dat levert nog eens een voordeel van 1 à 2 miljoen frank op. Het gaat in het totaal dus om een prijskaartje van 4 tot 6 miljoen frank.

Mevrouw de minister, ik denk dat u echt bezig bent met dit dossier. Het zal in het najaar echter ten gronde moeten worden besproken. We zullen reke-

Vandenbroeke

ning moeten houden met talrijke andere aspecten. Daar kunnen we niet onderuit.

De voorzitter : Minister Vanderpoorten heeft het woord.

Minister Marleen Vanderpoorten : Ik zou een kleine correctie willen aanbrengen in de cijfergegevens van de onderwijzers. Het is juist dat er een verschil is met het loon van de mensen uit het secundair onderwijs. Door het optrekken van het loon van de onderwijzers tot dat van de regenten, zal de verhouding, rekening houdend met de klokuren, bij ons voordeliger worden dan bij de Franstaligen. Het is dus een heel genuanceerd verhaal.

Ook wat u aanhaalde in verband met de toezichtsuren, moet worden genuanceerd. Bij ons worden sommige van die uren immers ook ingecalculeerd en andere extra betaald. Als we die zaken echt grondig willen bespreken, is een grondige studie van gelijkaardige functies onontbeerlijk. U weet even goed als ik dat er in het onderwijs veel verschillende situaties zijn. Die zijn afhankelijk van het behaalde diploma, de school, het aantal dienstjaren en het net.

Ik ga alleszins akkoord met u. Die zaken moeten verder worden onderzocht. In het najaar zullen we dan ook een debat ten gronde voeren. Ik zal al deze zaken alleszins aan bod laten komen bij de bespreking van CAO VI. Dat moet ook in dit parlement gebeuren.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Chris Vandenbroeke tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de verschillende klemtonen in het Vlaams onderwijsbeleid ten opzichte van het OESO-gemiddelde

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Vandenbroeke tot mevrouw Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de verschillende klemtonen in het Vlaams onderwijsbeleid ten opzichte van het OESO-gemiddelde.

De heer Chris Vandenbroeke : Mevrouw de minister, collega's, voor deze vraag van meer structurele

aard heb ik mij opnieuw gebaseerd op het OESO-rapport. Dat rapport bevestigt wat we al lang weten : de inzet van middelen voor het basisonderwijs is op macroniveau opmerkelijk lager dan het OESO-gemiddelde. Ook voor de hogescholen en de universiteiten zitten we onder het gemiddelde. De universiteiten zijn niet in dit rapport opgenomen, maar andere cijfers bevestigen mijn bewering. Onze input aan middelen is relatief laag voor het basis- en het hoger onderwijs. Daarnaast is onze input in het secundair onderwijs in vergelijking bovenmaats.

Collega's, deze structurele situatie dateert niet van vandaag. We zijn tijdens de vorige zittingsperiode al bezig geweest met de uitwerking van een rationalisering in het secundair onderwijs. Uw voorganger is daarmee begonnen. U hebt dat minstens partieel teruggeschroefd, de 2,5 percent is bijvoorbeeld verdwenen. We waren bezig met een structurele operatie, waarbij het de bedoeling was om de onderwijsniveaus waarvoor onze input zich onder het OESO-gemiddelde bevond, geleidelijk te laten groeien. Anderzijds zouden we bij het secundair onderwijs de input afbouwen.

Die operatie was gepland, maar is minstens gedeeltelijk een halt toegeroepen. Hoe zullen we structureel verder functioneren ? Is het echt de bedoeling om de benedenmaatse onderwijsniveaus op te trekken ? Of zal er in het secundair onderwijs worden afgebouwd ?

De voorzitter : Minister Vanderpoorten heeft het woord.

Minister Marleen Vanderpoorten : Vergeleken met het OESO-gemiddelde besteedt Vlaanderen relatief minder geld aan het kleuter-, het lager en het hoger onderwijs en relatief meer geld aan het secundair onderwijs.

De heer Vandenbroeke heeft terecht verwezen naar de discussies die in de aanloop naar het decreet op het secundair onderwijs hebben plaatsgevonden. Toen is dit verschil ook aan bod gekomen. Sommige aanwezigen herinneren zich misschien nog dat er toen actie is gevoerd tegen mijn voorganger in verband met het gemiddelde van acht leerlingen per klas. Ik weet niet of u zich dit herinnert. Deze acties kaderden eveneens in de discussie over de kostprijs van het secundair onderwijs. Er zijn toen een aantal lineaire besparingsmaatregelen getroffen. Deze maatregelen hebben de uitgaven teruggeschroefd.

Vanderpoorten

Uit de cijfers blijkt nog een andere verhouding tussen het secundair onderwijs en de andere niveaus. Zoals iedereen weet, is deze zaak historisch gegroeid, onder andere uit het ruime aanbod aan studierichtingen.

We kunnen ons tevens afvragen in hoeverre het OESO-gemiddelde voor ons relevant is. Vlaanderen probeert zich de laatste jaren steeds meer te positioneren ten opzichte van de vergelijkbare Europese buurlanden. Op het einde van het jaar zal het OESO-rapport overigens in een Vlaamse context worden vertaald en aangevuld met indicatoren die zijn gebaseerd op specifiek Vlaams onderwijskundig onderzoek. Dit lijkt me een belangrijke gelegenheid om dit rapport eens opnieuw te bekijken.

Naar aanleiding van de OESO-publicatie wil ik tevens enkele bedenkingen verwoorden. De resultaten van het rapport zijn gebaseerd op financierbare leerlingen. Dit zijn leerlingen die door middel van coëfficiënten worden gewogen. Dit vormt de basis van het bepalen van het onderwijsniveau of de studierichting. Zodoende bepalen die leerlingen de werkingsmiddelen en de omkadering.

Met uitzondering van Frankrijk is het kleuteronderwijs nergens in Europa zo uitgebreid als in Vlaanderen. Sommige mensen herinneren zich wellicht de discussies die naar aanleiding van de instapleeftijd van 2,5 jaar plaatsvonden. Ook toen werden vergelijkingen met andere Europese landen gemaakt. De kost per leerling in het lager onderwijs is ondertussen gestegen. Hierdoor haalt Vlaanderen momenteel reeds de OESO-norm. Ik zal hier straks nog even op terugkomen.

Bedragen per leerling of student zeggen overigens niet alles. De Vlaamse overheid heeft dan ook besloten om een model te hanteren dat naast louter inputgegevens, tevens aandacht schenkt aan aanvullende indicatoren.

Inzake efficiëntie zijn er momenteel geen specifieke onderzoeksresultaten beschikbaar. Vlaanderen participeert momenteel wel aan een onderzoek dat de onderwijsresultaten voor wiskunde en wetenschappen uit de eerste graad van het secundair onderwijs internationaal vergelijkt. In het midden van de jaren negentig behaalde Vlaanderen op dit vlak goede tot zeer goede resultaten. De nieuwe onderzoeksresultaten worden tegen het einde van 2000 verwacht. Vlaanderen participeert bovendien aan het zogenaamde Pisa-project van de OESO. In het

kader van dit project zal dit jaar een dataconnectie in verband met geletterdheid en wiskunde plaatsvinden. De resultaten hiervan worden in 2001 verwacht. Ik heb deze voorbeelden aangehaald om aan te tonen dat we niet enkel afgaan op de cijfermatige gegevens.

Wat de cijfers van de Vlaamse Gemeenschap zelf betreft, wil ik hier nog even opmerken dat de laatste begrotingen een inhaalbeweging ten voordele van het basisonderwijs bevatten. Ik verwijs hiervoor naar de 399 miljoen frank die dit jaar was ingeschreven, en naar de tweemaal 250 miljoen frank die in CAO V is ingeschreven voor de volgende jaren. Door deze gelden zal het basisonderwijs hoger eindigen dan uit de OESO-cijfers blijkt. Deze cijfers dateren immers van enkele jaren geleden.

Naar aanleiding van de discussie over de uitstapregeling heeft ook in het hoger onderwijs, meer specifiek in de sector van de hogescholen, een inhaalbeweging plaatsgevonden. De hiervoor vrijgemaakte bijkomende middelen hebben het gemiddelde naar boven getrokken. Er is dit jaar overigens ook een inspanning geleverd voor de universiteiten.

Ik wil niet vooruitlopen op de bespreking van de begroting 2001, maar het is zeker mijn bedoeling om in dezelfde richting verder te gaan. Ik wil de verschillen tussen de niveaus rechtekijken.

Dit betekent uiteraard niet dat we geen inspanningen meer moeten leveren voor het secundair onderwijs. Die inspanningen zullen zich meer concentreren op echte probleemsituaties. Ik omschrijf dit liever niet als lokale probleemsituaties. Het gaat immers om probleemsituaties waarmee het secundair onderwijs in het algemeen wordt geconfronteerd, maar die vaak te maken hebben met de problematiek van de grote steden. We moeten eens nadenken welke verschuivingen binnen het secundair onderwijs kunnen plaatsvinden.

Ik zeg niet dat dit alles na enkele jaren tot een volledig gelijkgeschakelde situatie zal leiden. Dat kan mijns inziens ook niet. De eisen zijn totaal anders. Hoewel we niet tot die gelijkgeschakeling zullen komen, ben ik er wel van overtuigd dat de grote verschillen die in het verleden tot uiting zijn gekomen, binnen enkele jaren meer gelijkmatig zullen zijn verdeeld. Dit alles is echter afhankelijk van de begrotingen van de volgende jaren.

De voorzitter : De heer Vandenbroeke heeft het woord.

De heer Chris Vandenbroeke : Mevrouw de minister, ik wil u vooreerst bedanken voor uw antwoord. Ik heb in dit antwoord trouwens een zekere fierheid bemerkt. In vergelijking met andere landen presteert Vlaanderen op onderwijskundig vlak heel degelijk. De toets voor wiskunde is hiervan een bewijs. Mevrouw de minister, ik deel die fierheid. Als ik uit de statistieken goede prestaties kan afleiden, ben ik trots op ons onderwijs.

Ik hoop echter dat u mijn mening inzake het volgende punt ook deelt. De statistieken bewijzen namelijk enkel dat ons onderwijs goed was en dat het nu nog steeds goed is. Ik ben echter bezorgd om wat de toekomst zal brengen. Ons onderwijs moet niet enkel goed maar zeer goed blijven. Indien u deze bezorgdheid deelt en indien we die bezorgdheid in de discussies in het najaar optimaal kunnen invullen, dan kunnen we mijns inziens het parlementair jaar in deze commissie met deze boodschap afsluiten.

De voorzitter : Mijnheer Vandenbroeke, u geeft ons een mooie boodschap mee.

Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 11.02 uur.*
